

Afzender

Nationale Politie
bestuursondersteuning.korpsstaf@politie.nl

-

-

Rubricering

Niet Vertrouwelijk

Datum 27 februari 2025

Behandeld door -

Ons kenmerk 2025-0008799

Kopie aan -

Uw kenmerk 36547

Bijlage(n) -

Onderwerp Input politie: Rondetafelgesprek modernisering en uitbreiding mensenhandel 273f

Geachte vaste commissie van Justitie en Veiligheid,

De commissie Justitie en Veiligheid verzocht ons voorafgaand aan het rondetafelgesprek over het wetsvoorstel modernisering en uitbreiding strafbaarstelling mensenhandel, een gespreksnotitie toe te sturen. Bij deze ontvangt u de gespreksnotitie vanuit de politie.

Algemeen

Het uitgangspunt van het wetsvoorstel tot modernisering en uitbreiding strafbaarstelling mensenhandel wordt door de politie van harte onderschreven: het effectiever maken van de strafrechtelijke aanpak van mensenhandel waardoor de vervolging van daders en de bescherming van slachtoffers worden verbeterd. De afzonderlijke strafbaarstelling van ernstige benadeling bij ernstige vormen van arbeidsmisstanden voorziet in een noodzakelijk te achten uitbreiding. Ook de verruiming van het delict voordeeltrekking tot het profiteren van mensenhandel, kinderhandel of de ernstige benadeling van een persoon, draagt bij aan het effectiever maken van de strafrechtelijke aanpak van mensenhandel. De wijze waarop de strafbare gedragingen in het artikel zijn vormgegeven, maken de regeling toegankelijker voor politiemedewerkers.

Arbeidsuitbuiting en ernstige benadeling

Met de toevoeging van een afzonderlijke strafbaarstelling van ernstige benadeling is een lacune gedicht tussen de strafrechtelijke en bestuurlijke aanpak van misstanden rond arbeid. De politie verwacht dat hiermee effectiever opgetreden kan worden tegen personen, die doelbewust misbruik maken van kwetsbare personen op de arbeidsmarkt. De gebiedsgebonden politiezorg met de brede taak van politiemedewerkers in de basisteams – aanwezig in vaak de ‘haarvaten van de samenleving’ – zal met een eerste signalerende functie (zoals bij meldingen (geluids-) overlast, slechte huisvesting, ongevallen bij werkzaamheden) een relevante factor zijn. De opsporingsonderzoeken bij strafbare arbeidsuitbuiting en ernstige benadeling zullen uiteindelijk in behandeling worden genomen door de opsporingsdienst van de Nederlandse Arbeidsinspectie (NLA). Het is niet ondenkbaar dat de verwerking van meldingen en aangiften die zien op deze delicten, ook terecht gaan komen bij de Afdeling Vreemdelingenpolitie, Identificatie en Mensenhandel (AVIM) van de politie. Een intensieve samenwerking is dan ook onmisbaar. Nu ook besloten is dat voor slachtoffers van het delict ernstige benadeling dezelfde rechten ten aanzien van opvang en bescherming van kracht zijn, voorziet de politie een extra druk op de capaciteit in verband met de administratieve verwerking van aanvragen voor een tijdelijke verblijfsregeling door slachtoffers uit derde landen (B8/3 Vreemdelingencirculaire

2000). Binnen de huidige regelgeving kan de NLA deze aanvragen niet zelfstandig indienen bij de IND en doen zij noodzakelijkerwijs een beroep op de politie. De politie pleit er dan ook voor om bij de inwerkingtreding van deze wet, ook de regelgeving voor het aanvragen van een tijdelijke verblijfsregeling zodanig aan te passen, dat de NLA deze administratieve verwerking zelfstandig uit kan voeren.

Vervallen van het huidige artikel 273f lid 1 sub 3 Sr

Ter voorbereiding op de inwerkingtreding van deze wet zijn in de afgelopen periode met het Openbaar Ministerie en de uitvoeringspraktijk diverse gesprekken gevoerd over de reikwijdte en impact van de wijzigingen. Uit deze gesprekken zijn voor de uitvoeringspraktijk van de politie zorgen ontstaan over het afschaffen van het huidige sub 3 onder lid 1 van artikel 273f Sr. Dat deze zorgen niet tijdens de consultatieronde naar voren zijn gebracht moet als een omissie worden gezien. Sub 3 voorziet in de mogelijkheid om in gevallen waarbij het gaat om het behulpzaam zijn bij grensoverschrijdende vormen van prostitutie al snel te komen tot een verdenking mensenhandel (bijvoorbeeld te constateren bij een grenspassage of prostitutiecontrole). De wetgever redeneert dat het (dwang)middel 'misbruik van kwetsbaarheid' gemakkelijk kan worden aangenomen en dat het oogmerk van uitbuiting daaruit volgt. In de praktijk lijkt het weerbarstiger om te volstaan met deze strafbaarstelling onder het nieuwe sub 1 omdat slachtoffers weinig verklaringsbereid blijken te zijn, waardoor de verhouding tussen pooier en sekswerker niet altijd direct duidelijk is. Doordat de aanwezigheid van een dwangmiddel en het oogmerk van uitbuiting niet hoeft te worden bewezen in het huidige sub 3, maar volstaan kan worden met het vaststellen van omstandigheden die uitbuiting veronderstellen, kan sneller tot een opsporingsonderzoek worden overgegaan. Uit het opsporingsonderzoek kunnen vervolgens ook aanwijzingen naar voren komen die duiden op overtreding van sub 1. Het huidige sub 3 heeft daarmee toegevoegde waarde in de aanpak van mensenhandel, wat met de nieuwe wetgeving verloren dreigt te gaan.